

بررسی شخصیت امام صادق (ع) از دیدگاه فریقین

گردآوری و تألیف:

رمضان لعلی تانی

سرشناسه	: لعلی ثانی، رمضان، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی شخصیت امام صادق (ع) از دیدگاه فریقین/گردآوری و تألیف رمضان لعلی ثانی.
مشخصات نشر	: تهران: مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۰۰۸-۱۸۳۳-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۵ - ۱۶۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۳ - ۱۴۸ ق.
موضوع	: Imam VI, 702- 765. Jafar ibn Muhammad
رده بندی کنگره	: BP۴۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۵۵۸۹۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

www.ketab.ir

ارشدان

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

نام کتاب:	■ بررسی شخصیت امام صادق (ع) از دیدگاه فریقین
گردآوری و تألیف:	■ رمضان لعلی ثانی
ناشر:	■ آموزشی تألیفی ارشدان
ویرایش:	■ اول
نوبت چاپ:	■ اول ۱۴۰۰
حروفچینی و صفحه آرایی:	■ www.irantypist.com
طراح و گرافیسیت:	■ www.irantypist.com
شابک:	■ ۹۷۸-۶۲۲-۰۰۸-۱۸۳۳-۵
شمارگان:	■ ۱۰۰۰
مرکز خرید آنلاین:	■ www.arshadan.com
مرکز بخش و توزیع:	■ www.arshadan.net
قیمت:	■ ۲۱۴۷۶۲۵۵۰۰
	■ ۵۰۰۰۰ تومان

پیشگفتار ناشر:

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
اکنون که به چشم عقل در می نگرم معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای دانای بی‌همتا، ای بخشنده‌ایی که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی‌نیاز گردانی، مگر اینکه نالایق باشد و آن عنایت را به بازگونه از دست دهد. در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می‌شود. از این بابت خوشحالیم که می‌توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس‌الدین یوسفیان

مدیر مسئول انتشارات ارشدان

بیگفتار مؤلف:

ترقی و شکوفایی جامعه، وابسته به وجود امام و رهبر است و از این جهت، مسأله امامت از دیدگاه شیعه، از ارکان دین و اصول اعتقادی می‌باشد که معرفت و شناخت، در حوزه‌ی آن بر هر فردی واجب است و تقلید در آن، ارزش و اعتباری ندارد. البته با وجود اینکه امامت از دیدگاه اهل-سنت سنن از فروع دین می‌باشد، ولی ارزش و مقام و جایگاه ائمه علیهم السلام همیشه مورد تأکید اهل-سنت نیز بوده است. به طوری که ائمه علیهم السلام بعد از رسول اکرم صلی الله علیه و آله بهترین جایگاه‌ها را داشته‌اند. در بین ائمه بزرگوار علیهم السلام شخصیت امام صادق علیه السلام از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، به طوری که فریقین در بسیاری از مسائل، از فرموده‌های ایشان بهره‌های زیادی برده‌اند. این نگین ولایت در طول تاریخ، بیشترین توجه، تحقیق و پژوهش‌ها را به خویش اختصاص داده است. این کتاب که شخصیت امام صادق علیه السلام از دیدگاه فریقین نام دارد، از هشت فصل تشکیل گردیده است. فصل اول شامل کلیاتی از کتاب و در فصل دوم، بیوگرافی کلی و کاملی از زندگی ایشان شامل: زمان تولد، سن، محل تولد، خانواده ایشان و انواع نصوص بر امامت ایشان از دیدگاه فریقین مطرح گردیده است. در فصل سوم، اخلاق و سیره فردی و اجتماعی امام علیه السلام که دربردارنده موضوعاتی مثل خداشناسی و عبادت، سخاوت و کرم، صبر و حلم، رأفت و مهربانی، تواضع و فروتنی، عفو و گذشت، بلندنظری و بزرگواری، شجاعت و فتوت و مروت امام علیه السلام است، مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل

چهارم، شخصیت ایشان از بعد علمی در علوم مختلف مانند علم غیب، طب، نجوم، ریاضی، شیمی، منطق حیوانات و آگاهی از زبانهای گوناگون مورد تحقیق قرار گرفته است. همچنین منابع علم امام صادق علیه السلام نیز مشخص شده است. در فصل - پنجم سعی شده است شخصیت ایشان از بعد فرهنگی با بررسی موضوعاتی مانند تربیت شاگردان، آثار علمی و فرهنگی، مناظرات و مبارزه با انواع انحرافات اعتقادی و فرهنگی بیان شود. در این بخش، در حوزه‌ی آثار علمی - دینی امام علیه السلام مثل تفسیر و دیگر آثار دینی منسوب به ایشان بیشتر بحث شده است. در فصل ششم نیز، شخصیت امام علیه السلام از بعد سیاسی مورد بررسی قرار گرفته است و در این حوزه، مباحثی مانند نگاه امام علیه السلام به مسائل سیاسی و نقش سیاسی امام علیه السلام در حفظ اسلام و مبارزات سیاسی ایشان مطرح گردیده است. در فصل هفتم به صورت کلی و تطبیقی، شخصیت امام علیه السلام از دیدگاه مذاهب اربعه و شیعه و نهایتاً در فصل هشتم به نتیجه‌گیری و پیشنهادات پرداخته شده است.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: کلیات ۱۷

۱-۱. مقدمه ۱۹

۲-۱. مروری بر پژوهش گذشته ۲۰

فصل دوم: نگاهی کلی به زندگی امام صادق علیه السلام ۲۳

۱-۲. زمان تولد امام صادق علیه السلام ۲۵

۲-۲. عمر امام صادق علیه السلام ۲۵

۳-۲. محل تولد امام صادق علیه السلام ۲۶

۴-۲. محل وفات و مدفن ۲۶

۵-۲. نام، لقب و کنیه ۲۶

۶-۲. خاندان و نسب ۲۷

۷-۲. خانواده امام صادق علیه السلام ۲۷

۸-۲. مدت امامت امام صادق علیه السلام ۲۸

۹-۲. نص بر امامت امام صادق علیه السلام از دیدگاه فریقین ۲۸

فصل سوم: اخلاق و سیره فردی و اجتماعی امام ۳۵

۳-۱. تعلیمات اخلاقی امام صادق علیه السلام..... ۳۷

۳-۲. خدشناسی و عبادت امام صادق علیه السلام..... ۳۸

۳-۳. سخاوت و کرم امام صادق علیه السلام..... ۴۵

۳-۴. صبر و حلم امام صادق علیه السلام..... ۴۶

۳-۵. رأفت و مهربانی..... ۴۸

۳-۶. تواضع و فروتنی امام صادق علیه السلام..... ۴۸

۳-۷. عفو و گذشت امام صادق علیه السلام..... ۴۹

۳-۸. بلندنظری و بزرگواری..... ۵۰

۳-۹. شجاعت امام صادق علیه السلام..... ۵۱

فصل چهارم: بررسی شخصیت علمی امام صادق (ع) ۵۳

۴-۱. منابع علوم امام صادق علیه السلام..... ۵۵

۴-۲. امام صادق علیه السلام و علم غیب..... ۵۷

۴-۳. امام صادق علیه السلام و آشنایی ایشان از زبانهای مختلف..... ۵۹

۴-۴. امام صادق علیه السلام و علم نجوم..... ۶۱

۴-۵. امام صادق علیه السلام و منطق حیوانات..... ۶۲

۴-۶. امام صادق علیه السلام و علم شیمی..... ۶۳

۴-۷. امام صادق علیه السلام و علم طب..... ۶۴

فصل پنجم: بررسی شخصیت امام صادق علیه السلام از بعد فرهنگی ۶۷

- ۱-۵. بررسی دوران امام صادق علیه السلام از لحاظ فرهنگی و نقش آن در شکل‌گیری فرهنگ اسلام..... ۶۹
- ۲-۵. بحثی پیرامون اصحاب خاص، روات و مصنفین امام صادق علیه السلام..... ۷۰
- ۳-۵. تربیت شاگردان..... ۷۱
- ۱-۳-۵. ابو حمزه ثمالی..... ۷۲
- ۲-۳-۵. زراره بن اعین..... ۷۳
- ۴-۵. پژوهشی درباره اصول اربعمانه..... ۷۵
- ۵-۵. نمایندگان امام صادق علیه السلام در ایران..... ۸۰
- ۶-۵. مناظرات امام صادق علیه السلام..... ۸۲
- ۱-۶-۵. معنای مناظره..... ۸۲
- ۲-۶-۵. هدف مناظره..... ۸۳
- ۳-۶-۵. فواید مناظره..... ۸۳
- ۴-۶-۵. مناظره از دیدگاه قرآن و سنت..... ۸۴
- ۵-۶-۵. مناظرات امام صادق علیه السلام..... ۸۴
- ۶-۶-۵. انواع مناظرات امام صادق علیه السلام..... ۸۵
- ۷-۶-۵. موضوعات مطرح شده در مناظرات امام صادق علیه السلام..... ۸۶
- ۸-۶-۵. شیوه مناظرات امام صادق علیه السلام..... ۸۸
- ۹-۶-۵. نمونه‌ای از مناظرات امام صادق علیه السلام..... ۸۹
- ۷-۵. آثار علمی و فرهنگی..... ۹۰
- ۱-۷-۵. مجموعه‌ای از نکات فرهنگی در زندگی امام صادق علیه السلام..... ۹۰

- ۵-۷-۲. آموزه‌های فکری، تربیتی، فرهنگی و علمی امام صادق علیه السلام..... ۹۲
- ۵-۷-۳. آثار منسوب به امام صادق علیه السلام..... ۹۴
- ۵-۸-۸. مبارزه با انحرافات اعتقادی و فرهنگی..... ۹۸
- ۵-۸-۱. فرقه انحرافی غلات..... ۱۰۰
- ۵-۸-۲. فرقه انحرافی مقوضه..... ۱۰۳
- ۵-۸-۳. فرقه انحرافی مرجئه..... ۱۰۷
- ۵-۸-۴. فرقه انحرافی صوفیه..... ۱۱۰
- ۵-۸-۵. دیگر فرقه‌ها..... ۱۱۲

فصل ششم: بررسی شخصیت امام صادق علیه السلام از بعد سیاسی..... ۱۱۳

- ۶-۱. نگاه امام صادق علیه السلام به موضوع سیاست و مسائل سیاسی (تقیّه)..... ۱۱۵
- ۶-۱-۱. نقش سیاسی امام صادق علیه السلام در حفظ اسلام..... ۱۱۵
- ۶-۱-۲. حکومت و سیاست در سیره امام صادق علیه السلام..... ۱۱۷
- ۶-۲. تقیّه و امام صادق علیه السلام..... ۱۲۱
- ۶-۳. مبارزات سیاسی امام صادق علیه السلام..... ۱۲۴
- ۶-۳-۱. سیری در مبارزات امام صادق علیه السلام..... ۱۲۴
- ۶-۳-۲. امام صادق علیه السلام و تبلور حرکت سیاسی ایشان در قیام زیدین علی (ع)..... ۱۲۹
- ۶-۴. معرفی خلفای معاصر امام صادق علیه السلام و نحوه‌ی برخورد امام با آنها..... ۱۳۳